

En çok hangi trene binmek istemiştiniz?

Tren yolculuklarının da uzaklara gitmeye dair bir duygusu yok muydu? O vagonlarda yaşananlar... Hikâyeler... Bir pencereden dışarı bakmıştınız... Neleri seyretmek, kimleri hatırlatmıştı? Okuduklarınızdan ve tarihinize yazdığınız satırlardan taşıdıklarınız... Bir gece yolcusuysanız, bir burukluk sizi yeniden yoklamışsa, içinizdeki hangi göçle yol alırsınız?

Kara tren kimden geçiyordu?

Göçler... Uzun ölümlerden dönenler... O trenler ne çok hayat taşımıştı. Ne çok tarih... "Kara Tren" kimleri ve neleri taşıyordu? "Kara tren gecikir belki hiç gelmez/ Dağlarda salınır da derdimi bilmez/ Dumanını savurur, halimi görmez/ Gam dolar yüreğim gözyaşım dinmez"... Bizi tarihin akışında yerini bulmuş ve bir yerlere gömülmek istenmiş yollarda hangi unutulmamış anlar bekliyordu? O kadar uzaktı ki herkes birbirine, suskunluklarıyla anlatmaktan başka çaresi yoktu. Yolları gözlenenler döner miydi? Bir umut... Ne var ki o trenler daha çok kara haberler

getirirdi. Anneler, babalar, çocuklar, eşler, sevgililer... Çaresizlik ve teslimiyet sahneleri... O da mı bir kaderdi? Sonrası yine o satırların gösterdiklerinde hayat bulacaktı. Yine ölüme direnmek için mi? Tomris Uyar, "Bandırma Ekspresi"nde kalben yaralı

bir kızla, yolunu henüz bulamamış, büyük şehre tutunmaya çalışan bir taşra delikanlısını buluşturacaktı. "Yaz Suyu"nun onlara bir umut getirmesi mümkün müydü? Refik Halit Karay, küçük kahramanı Hasan'ı, o belki de hiç unutamayacağı "Eskici"yle karşılaştırmak için, Filistin'in kurak yollarında köhne trene bindirmişti. Gurbet Hikâyeleri başka bir zamandan geçiyordu. Vüs'at O. Bener'in farklı yolcuları bir araya getirdiği şehir treninin simit kokması şaşırtıcı mıydı?

Bir "Kibrit" in getirecekleri de bir dönemin ruhunu yansıtmıyor muydu?

O yolların sessiz hikâyeleri... Başkaları da vardı elbet. Siz en çok hangisini sevmiştiniz? Beni, başkalarını bilmem ama en çok, o ücra istasyonda hikâyelerini satarak hayatta kalmaya çalışan o üç tuhaf hayat sürgününün yaşadıkları

sarsmıştı. Oğuz Atay bizi başka bir gurbete götürüyordu. Yazarak yaşamayı seçmek... Komik miydi bu? Acıklı mı yoksa? Kararı siz verin. Şu satırlar insanın içine bir başka türlü işliyor muydu ama?..

Neyin korkusu ve bezginliğiydi bu? İstasyon uzaklık kokuyordu... "Ama gene de ona yazmak, hep onun için yazmak, ona durmadan anlatmak, nerde olduğumu bildirmek istiyorum. Ben buradayım sevgili okuyucum, sen neredesin acaba?"... Kırgınlığı görebiliyor musunuz? Ya kızgınlığı? Her yazı yolcusunun er ya da geç sormaya ihtiyaç duyacağı bir soru değil miydi bu?

Yazılanlar ve yazılamayanlar

Yıllar boyunca gittiğim gece trenlerinde yazamadığım birçok hikâyeyi bıraktım. Gördüklerim, göremediklerim... Hepsi bir hayal miydi? Duyguları kaldı ama en azından. Er ya da geç yazmaktan kaçamayacaklarım için... O demir yolu hikâyecilerineyse hiç rastlamadım. Belki de geçtiğim yollardan bir daha dönme üzere gitmişlerdi. •

Dizboyu Papatyalar / Tomris Uyar/ YKY/ Öykü / 80 Sayfa

Gurbet Hikâyeleri / Refik Halid Karay / İnkılâp / Öykü / 360 Sayfa

Dost-Yaşamasız / Vüs'at O Bener / YKY / Öykü / 270 Sayfa

